

Γράφει η Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Αναμνήσεις από τα παλιά αρχοντικά της Αλεξάνδρειας

Πως ήταν η ζωή στα παλιά αρχοντικά της Ελληνικής Αλεξάνδρειας στις πρώτες δεκαετίες του περασμένου αιώνα;

Ποιος θα μπορούσε να μας μιλήσει καλύτερα, από τις νεαρές τότε Ελληνοπούλες και Κυπριοπούλες που άφηναν το χωριό τους και ακολουθούσαν-με την ευχή των γονιών τους πάντα-τις πλούσιες Ελληνίδες κυρίες που έρχονταν στα ορεινά θέρετρα της Ελλάδας και Κύπρου για να περάσουν τους καλοκαιρινούς μήνες.

Έφευγαν μαζί τους-μετά το τέλος των θερινών διακοπών-για να εργασθούν ως υπηρέτριες στα αρχοντικά των πλουσίων Ελλήνων.

Εκεί άρχιζαν μια νέα ζωή, πολύ διαφορετική από εκείνη του φτωχού τους χωριού. Ένας κόσμος άλλος πολύ διαφορετικός και για πολλούς άγνωστος.

Όμως ο κόσμος αυτός, στα σαλόνια των Ελλήνων μεγαλεμπόρων της εποχής, γραφόταν η ιστορία του Ελληνισμού της Αλεξάνδρειας, αλλά και η οικονομική και πνευματική της άνθιση, που θα διαρκούσε για δεκαετίες ολόκληρες, και θα εμπλούτιζε τις μελλοντικές γενεές με το ελληνικό πνεύμα.

Ο τεράστιος πλούτος που συσσωρεύτηκε στα χέρια των Ελλήνων μεγαλεμπόρων της Αλεξάνδρειας και η μεγάλη επιρροή τους, στις τότε πολιτικές αρχές της Αιγύπτου, συνετέλεσε στο κτισθούν για τον ελληνισμό, εκκλησίες, σχολεία, νοσοκομεία, ορφανοτροφεία και τόσα μεγάλα έργα, που δικαίως ονομάστηκαν εθνικοί ευεργέτες.

Οι άνθρωποι εκείνοι έδρασαν και μεγαλούργησαν και στην Ελλάδα. Τα ονόματα γνωστά. Αναφέρουμε μερικά: Αβέρωφ, Τσοπίτσας, Σαλβάγος, Μπενάκης, Χωρέμης, κ.ά.

Για το αρχοντικό της οικογένειας Χωρέμη, θα γράψουμε σήμερα, με βάση τις αναμνήσεις μιας Κυπρίας, της κυρίας Ζηνοβίας, που εργάστηκε

κοντά τους για πολλά χρόνια, πριν την αναγκάσουν οι συνθήκες να επιστρέψει στην Κύπρο, στο χωριό της και πάλι φτωχή όπως όταν ξεκίνησε. Τα υπόλοιπα της χρόνια τα έζησε μόνη αλλά τις γλύκαναν τις μέρες, οι πιο όμορφες αναμνήσεις από την ζωή της στην ελληνική Αλεξάνδρεια. Η κυρία Ζηνοβία δεν βρίσκεται από πολλά πλέον χρόνια εν ζωή.

Η συνάντηση μαζί της έγινε στην δεκαετία του '50, σε ένα ορεινό χωριό της Κύπρου. Δεν παντρεύτηκε, δεν απέκτησε παιδιά. Κανείς δεν έμαθε ποτέ αν αγάπησε ή αν αγαπήθηκε. Θα ήταν πολύ όμορφη στα νιάτα της. Τότε που μιλήσαμε ήταν στην τρίτη ηλικία. Διατηρούσε στην ομιλία και στις κινήσεις της, μια λεπότητα ένα άρωμα αρχοντιάς. Έδειχνε πραγματικά αρχοντίσσο, παρόλο που σε όλη της ζωή υπήρξε μια ταπεινή καμαριέρα. Ξεκίνησε τις αναμνήσεις της με την φράση:

«Στο σπίτι της κυρίας Χωρέμη οι κυρίες και οι δεσποινίδες μιλούσαν Γαλλικά μεταξύ τους. Σε εμάς το υπηρετικό προσωπικό μιλούσαν ελληνικά αφού είμαστε όλες Ελληνίδες. Στους κηπουρούς μιλούσαν αραβικά».

«Οι κύριοι πάλι μεταξύ τους για κάτι σοβαρό, ή όταν είχαν άνδρες προσκεκλημένους, για τις δουλειές τους μιλούσαν, αγγλικά».

Αδύνατη λεπτοκαμωμένη με το μακρύ γκριζό φόρεμα έμοιαζε σαν να κατέβηκε από κορνίζα μιας παλιάς φωτογραφίας ξεχασμένης εποχής. Η κυρία Ζηνοβία δεν ζούσε το τώρα. Το τώρα για εκείνη τότε, ήταν θλιβερό. Εκείνη συνέχιζε να ζει το χτες, το παρελθόν. Ήταν αυτό που της έδινε δύναμη να συνεχίζει να υπάρχει.

«Είχαμε πάντα εκλεκτούς καλεσμένους στο σπίτι μας. Μεγάλα ονόματα της εποχής που ο κόσμος τους εκτιμούσε και τους σέβονταν. Ήταν όλοι τους καλοντυμένοι και οι κύριοι και οι κυρίες. Εγώ μαζί με άλλες κοπέλες τους σερβίραμε τα φαγητά και τα γλυκίσματα. Ήταν ευγενικοί, έλεγαν πάντα «ευχαριστώ», όταν τους σήκωνα το πιάτο».

Για την ζωή του υπηρετικού προσωπικού ήταν πολύ ικανοποιημένη.

«Δεν μας πλήρωναν πολλά, αλλά τα είχαμε όλα. Δικό μας δωμάτιο, με ένα μεγάλο παράθυρο με μεγάλες κουρτίνες, που έβλεπε στον κήπο. Έξω ήταν οι Αιγύπτιοι οι κηπουροί. Ήταν πολλοί, μεγάλος ο κήπος. Όλη μέρα έσκαβαν ή πότιζαν. Δούλευαν συνέχεια πολλές ώρες. Καθόταν μόνο λίγο το μεσημέρι για να φάνε».

«Εμείς πάλι στο σπίτι όταν δεν βοηθούσαμε στην κουζίνα, ή δεν καθαρίζαμε τα δωμάτια γυαλίζαμε τα ασημικά».

Ήταν πολλά και όμορφα τα ασημικά. Χαιρόσουνα να τα κρατάς. Είχαμε και εμείς πολλή δουλειά στο σπίτι. Πηγαίναμε για ύπνο όταν οι κυρίες

δεν μας χρειάζονταν για κάποια εξυπηρέτηση Ξυπνούσαμε ενωρίς πριν σηκωθούν τα αφεντικά».

Η κυρία Ζηνοβία δούλεψε πολλά χρόνια στο σπίτι της οικογένειας Χωρέμη. Δεν εξέφρασε ούτε μια στιγμή κανένα παράπονο. Εκείνος ο κόσμος της Ελληνικής αριστοκρατίας της Αλεξάνδρειας είχε γίνει κομμάτι της ίδιας της ζωής της. Ζούσε αυτόν τον κόσμο της αρχοντιάς, και ας έμεινε για πάντα μια καμαριέρα.

Αυτά για σήμερα. Την άλλη εβδομάδα θα μιλήσουμε για κάτι άλλο. Όχι για το πολύ μακρινό παρελθόν. Αλλά για κάποιο αγρότη της Ελλάδας παλιό μετανάστη στο Σύδνεϋ, που θέλησε να κάνει κάτι διαφορετικό για το εγγόνι του. Καλή σας μέρα

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ!

Η επιτυχία της στήλης «Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις» που γράφουν ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ και ο ΠΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗΣ κάθε Τετάρτη στον «Κόσμο της Τρίτης Ηλικίας» και αγαπήσατε, μάς επιβάλει να την αυξήσουμε σε δύο σελίδες για να δώσουμε την ευκαιρία στους αναγνώστες μας να δημοσιεύσουν τις δικές τους αναμνήσεις με φωτογραφίες από σημαντικές στιγμές της ζωής τους στους Αντίποδες.

Μόνο με τη βοήθειά σας θα καταγράψουμε για τις επόμενες γενιές τη ζωή, τους αγώνες, τις θυσίες, τα μεγάλα έργα και τους αρχιμάστορες τους μετανάστες που ήρθαν με το τίποτε και έφτιαξαν τα πάντα για την οικογένειά τους και για την Ελλάδα. Οι αναγνώστες μας θα μπορούν ακόμη ν' απαντούν στις απόψεις του Γρηγόρη και του Γιώργου, ή και να συμπληρώνουν τις αναμνήσεις τους.

Την επικοινωνία σας με τη στήλη, «Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις», μπορείτε να στείλετε με e-mail: kosmos@kosmos.com.au ή στη διεύθυνση: Shop 7/5 Belgrave St, Kogarah, NSW, 2217

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα κείμενά σας θα διορθώνονται για τυχόν λάθη, αλλά δεν θα αλλοιώνονται και οι φωτογραφίες σας θα επιστρέφονται αμέσως μετά τη δημοσίευση.

**ΓΡΑΨΕ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΤΟΝ «ΚΟΣΜΟ»
ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΟΥ**